

Ingyenmelléklet: „Az okszerű kukoricatermesztésről. II. rész.“

Ara 20 fillér

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség: V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falu“ Országos Földművelésügyi.)
Telefon: Automata 294—52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások“ című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1931.

XII. évfolyam, 40. szám.

Vasárnap, szeptember 27.

Viharos tenger a — falu.

Írta: Szekeres László.

A napokban egy gazdaggyűlésen vettem részt. A nagy-birtoktól le az apró, pár holdas kisgazdáig és napszámos emberig minden osztály képviselve volt. Baj verte őket össze, mint ősszel a faleveleket a szél. Segítségért jöttek össze, mert a maguk erejéből már nem bírják. A bajt, a panaszt nem kellett közöttük keresni, mert annyi az a vidéken, mint a kazlakban a szalmaszál. A tömeg olyan volt, mint a fekete, viharos tenger. Zúgott, harsogott, vésztijszólan morajlott, gondolathullámai a hit és reménység töredező szikláit ostromolták és elnyeléssel fenyegették még azt a kevés józanságot is, ami megmaradt. Megjegyzések hangzottak el. Tüzes, keserűszülte szavak és tanácsok, amelyek sugalmazója a *kisértő* volt, az a szellem, amely mindig ott van, ahol a magyar lélek válaszutra kerül, a tehetetlenség, a szegénység, a nyomoruság és a bajtűtő tanyákon. Megdöbbenő volt, ahogy ezek a gazdák beszéltek: „Nem bírjuk, *ugyis mindegy; jöjjön, aminek jönni kell*“, hangzottak el. Olyan kitörések, amelyek az 1918-as idők szomorú emlékü öszirózsás forradalmát idézték elő. És szomorú benne az, hogy nem a falu végéről, a szegényes földszagu, gondoktól és nyomorusággal tele sárbör-

tönökből csapott ki ez a hang, hanem a rangos, módos, téglás, cserépes házak gazdáinak lelkéből, ahol azelőtt még gondolni sem mertek reá.

A szív bőségéből beszél a száj, ez a közmondás igazolódott be ezen a gazdanagygyűlésen. Mi, akik ott álltunk a viharos tenger minden kitörését és a hit és a reménység olaját akartuk reáönteni, hogy elcsöndesedjenek a szívek, a baj- és panasz hullámok, azt mondjuk, ne apró-cseprő dolgokkal bibelődjenek a vezetők, hanem menjenek ki újra a falvakba, új hitet hirdetni és új közszellemet teremteni, mert a *mi derék népünk akaratlanul is sodródik azokba az áramlatokba, amelyeknek jeleit már érzik a községi háztartások.*

Lassu folyó a falu, de örvények rejtőznek benne. És az örvényekből a *kisértők* hangjai csábítgatva szólnak hozzá. Valami pánikszzerű, békányálás és mindent elközömbösítő: *ugyis minden mindegy* gondolkodás fekszi meg a falusi népet, amely azután lassan szétrombolja a férfias cselekvésnek és akarásnak a legkisebb megmozdulását is. A falu ma erőtlen. Széthullt, ellenállásra alig képes és dióhéjként összeroppan, ha valami bekövetkezik, mert a

A biatorbágyi merénylet áldozatainak koporsói a Vérmezőn.

falusi lelkekből is tünedezőben van a hit ereje, a jövő boldogulásának a reménye.

De ebben szörnyen hibás maga a falu népe is. Bár akaratlanul is, de lemondást hirdet, csüggedést plántál egymás lelkébe a helyzetszülte megváltozhatatlanságba, akkor, amidőn nem paanszkodni, sirni, hanem férfias, bizó lélekkel és összeszorított fogakkal közhangulatot kell teremteni, amely minden megpróbáltatásunk közepette is rendületlenül bizik a haza jövőjében. Jó időkben, teli tál mellett hazafiasnak lenni könnyű dolog volt. A hazaszeretet, az áldozatkészség próbákove azonban a megpróbáltatás. Az erő fokmérője a küzdelem, mert a lemondás az maga már a pusztulás.

Ma férfiak — Széchenyi Istvánok — kellene a gátra ott künn a falvakban is, minden egyes házban, a rangosak és szegények között, akik tudnak hinni, merni és cselekedni, akik új, tiszta közszellemmel vannak telítve, mert a falvak népét újra meg kell váltani.

És a falu népe nem veszi-e észre, hogy vesztébe rohan, amikor a konkolyhintó és a zavarosban halászok után szalad? Nem látja-e, hogy arcukból, gondolataikból a moszkvai rém vigyorog feléje? Nem tudja-e, hogy az orosz földmives agyonlőtt millióinak sorsa lesz az övé, ha nem vigyáz és maga segíti lerombolni a lélek hitét és a falu védőbástyáit?

A hiten alapszik a társadalom minden ereje. Hinni annyit tesz, mint győzni. A reménység pedig megkeményíti az embert. A mai időkben ezt a hitet, reményt, cselekvési készséget, az új megváltó szellemet gyújtjuk ki újra a nemzet lelkében, amely a közért és a nemzet érdekeiért, ha kell, önmagát is fel tudja áldozni és akkor talán a falu helyzete sem lesz ilyen nyugtalan és összejövetelei sem harsognak viharos tengerként.

Az apci fiókszövetség Mayer János és Ivády Béla miniszterekről.

A „Falu” Országos Földmives Szövetség apci (Heves vármegye) fiókja a következő sorokat juttatta el hozzánk, a sorok közlését kérve:

„Legnagyobb sajnálatunknak adunk kifejezést, hogy az új kormányból kimaradt Mayer János volt földmívelésügyi miniszter ur, aki a magyar történelem egyik legnehezebb korszakában, több mint egy évtizeden át folytatott önzetlen, odaadó működésével a földmívelés ügyének szolgálatában elévülhetetlen érdemeket szerzett. Az általa folytatott gazdasági működés eredményezte azt, hogy a földmívelést sivár elszigeteltségéből sikerült mindinkább kiemelni és homloktérbe állítani. Egyéniségét, a haza nagy fiainak sorában, tetteivel méltóképpen megörököltette. Amikor annak a reménynek adunk kifejezést, hogy a földmívelés érdekében a jövőben is számíthatunk kipróbált munkaerejére, fáradhatatlan odaadással teljesített rendkívüli szolgálatait fogadjuk a gazdatársadalom köszönetét és elismerését.

Továbbá hálát adunk a mindenható Istennek, hogy a földmívelésügyi minisztérium vezetésére méltó utódot rendelt, Ivády Béla személyében, aki egész életét, tevékenységét, fáradságát nem ismerő munkásságát a földmívelésre és földmíveléssel foglalkozó gazdatársadalom segélyezésére fordította. Ő az, aki az elmúlt években, személyesen járta be a fagykárosult vidékeket és elődjével minden lehető elkövetett a károsultak felsegítésére. Heves vármegye pásztori kerületét már évtizeden keresztül képviseli és a választókerületének tett, fáradságát nem ismerő tevékenységéért választóinak a szeretetét megnyerte. Kívánjuk a mindenható Istentől, hogy Isten és ember előtt emelt fővel állhasson meg, amit mi, akik ismerjük, bizonyosra is vesszünk.”

A levelet a fiókszövetség nevében Lórány István elnök és Kovács P. István titkár írták alá.

Nagy gazdaküldöttség a földmívelésügyi miniszternél.

A tiszántúli gazdák népes küldöttsége kereste fel szeptember hó 17-én Ivády Béla földmívelésügyi minisztert hivatali helyiségében. A küldöttséghez csatlakoztak a tiszántúmi gazdák kiküldöttjei is, valamint a győrmegegyi gazdák is. A főbb, mint kétszáztagú küldöttséget Lányi Márton és Tóth Pál országgyűlési képviselők vezették a miniszter elé.

Melisko János kiszgaza, a békéscsabai kiszgazdák egyesületének elnöke, a miniszter segítségét kérte a sokat szenvedett kiszgazdatársadalom számára.

Ivády Béla földmívelésügyi miniszter hangsúlyozta, hogy mint gazda maga is jól ismeri és átérzi a gazdatársadalom bajait. A mai kormány minden tagja szintén átérzi, hogy csak a mezőgazdaságon keresztül boldogulhat az ország, az iparos és kereskedőállókosság és a szellemi foglalkozásuk osztálya. Ezzel tisztában vagyunk, viszont a gazdáknak tisztában kell lenniük azzal, hogy a bajokat hatalmi szóval elintézni nem lehet. A kis Magyarország nem befolyásolhatja a világi piaci gabonaárakat. Mindazt, ami ezen a téren elérhető, az a kormány a bolettával akarta elérni, hogy ezen a réven legalább valami jutalmat juttasson a termelőknek. Sajnos, ezt az elgondolást sokszor maguk a gazdák hiúsítják meg, mert boletta nélkül árusítják a gabonát és elfelejtik, hogy ezzel önmagukat csalják meg. Miután a gabonapiac éles nemzetközi versenyre miatt a gabonaárak jelentős javulására nem lehet számítani, a magyar gazdáknak be kell rendezkedniük arra, hogy ne csak búzát termeljenek, hanem olyan mezőgazdasági cikkeket is, amelyek jobban értékesíthetők. Egymillió métermázsza tengerit kellett drága pénzen behoznunk és külföldi valutával megfizetnünk ebben a kampányban. Ez is mutatja, hogy a gazda érdeke az, hogy több tengerit termeljen és általában több takarmányfélét, amely jobban értékesíthető s amely azonfelül több munkásnak ad kenyeret.

A kormány arra törekszik, hogy kereskedelmi szerződéseket utján piacot biztosítson a magyar terményeknek, az áruk kialakulása azonban nem rajtunk múlik. Ezután részletesen foglalkozott a gazdatársadalom hitelviszonyaival s rámutatott arra, hogy önmagának ártana a gazdatársadalom azzal, ha azt kívánná a kormánytól, hogy hatalmi szóval igyekezzék javítani a hitelviszonyokat. Nem lehet olyan intézkedéseket tenniük, amellyel a külföldi tőkét elriasztanák. A kormány arra törekszik, hogy a terhek arányosan oszlanak meg az egyes társadalmi osztályok között. Minden egyes társadalmi rétegnek áldozatokat kell hozni, hogy megmenthessük az egész országot.

A kormány emberfeletti munkát végez, neki, mint földmívelésügyi miniszternek minden gondolata az, hogy segítsen a gazdatársadalom. Sive, telke és vércének minden csöppje a magyar földé és a magyar gazdáké. Arra kéri a gazdákat, legyenek türellemmel és bizalommal a kormány iránt.

Ezután Kis Dénes jászladányi főjegyző, az ottani gazdasági egyesületnek és a földmunkások egyesületének vezetője, közönte meg a földmívelésügyi miniszter szavait, hangoztatva, hogy az azokból kiáradó szeretet megnyugtatta az elkeseredett gazdák lelkét.

A küldöttség ezután Hadik János gróftól kereste fel, akihez Makai János sarkadi gazda intézett beszédét és adott hangot a gazdapanaszoknak. Majd Hegedűs Imre beszéde után Hadik János gróf válaszolt és hangoztatta, hogy felsőházi beszédében Mayer Jánost, mint magánembert nem akarta megtámadni, csak különböző akcióit tette kritika tárgyává. Kifejtette, hogy ismeri a gazdatársadalom összes bajait, ismeri azt a egyetlen eljárást és lelketlenséget, amellyel a pénzüntézetek zörgönkönt meg azt is elviszik a gazdától, amit a törvény tilt. Mindenütt azt hangsúlyozza, hogy az adóalanyokat mentsek meg, ezeket tegyük adófizetésre képesekké s ugyanakkor törődjenek a szociális szempontokkal.

Ki jár ma már ősz fejjel?
Okvetlen próbálja meg! 5-6 nap alatt
ŐSZHAJÁNAK, bajuszának, szakállának visszaadja eredeti természetes
neki hajlított rego-
színét, ha az „IBIS” kerületi használja!
Nem festék, nem ártalmas. Egy üveggel 1.20, 1.60 P.
Postai csomagokat átváltva mellett a z o n n a l küldünk.
Főraktár: VELLNER Herkules Drogeria,
Budapest, Kálvin-tér 5. sz. Telefon: Ánt. 847-80.

Be kell jelenteni a külföldi értékekben levő vagyont.

A 33-as bizottság lefárgyalt a MÁV. pénzügyi helyreállítására vonatkozó intézkedéseket. — Általában 25 százalékkal emelik az illetékeket.

A 33-as országos bizottság szeptember hó 16-án folytatta tanácskozásait. Napirend előtt Perényi Zsigmond báró, Rassay Károly, Nagy Emil, Sigray Antal gróf, Marschall Ferenc és Pécsi József a napi- és hetilapok oldalterjedelmének csökkentése ellen foglaltak állást és kérték a rendelet módosítását. Károlyi Gyula gróf miniszterelnök válaszában azt hangoztatta, hogy a rendelet kiadása kizárólag a köz érdekében történt. Nem zárkózik azonban el attól, hogy a jogosult kérelmeket teljes elfogultatlansággal megvizsgálja és a kiadott rendelkezéseket ehhez képest módosítsa.

A MÁV. pénzügyi egyensúlyának helyreállítása.

Áttértek ezután a napirendre. Temesváry Imre hangoztatta, hogy feltétlenül szükséges a MÁV. pénzügyi egyensúlyának a helyreállítása, de nem tartja megokoltnak, hogy a III. osztályú személyvonat menetjegyárát is felemeljék. Aggályos a listatarifa felemelése is.

Éber Antal sürgette a gazdasági keskenyvágyú kocsikat kérdéseinek megoldását.

Marschall Ferenc rámutatott arra, hogy a MÁV. nyugdíjterhe ma az összes kiadások 24.4 százaléka; e téren tenni kell valamit. Örömmel látja a fontosabb mezőgazdasági cikkek díj-szabásainak átosztályozását, de sajnálja, hogy a Budapestre irányított küldemények kedvezményes díjkezelése ebben az esztendőben megszünt. Továbbmenő intézkedéseket tart szükségesnek az exporttarifák terén.

Wolff Károly kifogásolja, hogy a legfontosabb élelmiszer-cikkek tarifáját nem szállítják le.

Csizmándia András Éber Antallal szemben rámutatott arra, hogy a gazdasági utak nem kevésbé fontosak, mint gazdasági kocsikat.

Rassay Károly tiltakozik a helyi érdekű vasutak és a Déli-vasut megváltása ellen, mert a mai helyzet nem alkalmas arra, hogy ilyen tranzakciót keresztülvigyenek.

Teleszky János maga is kívánatosnak tartja, hogy a nyilvánosság helyesen legyen tájékoztatva az országos bizottság működéséről, illetőleg az állam pénzügyi helyzetéről. A 33-as bizottság működésének megítéléséhez szükséges, hogy a közvélemény tudja azt, hogy a rendkívül drasztikus intézkedések, amelyeket a bizottság kénytelen volt elhatározni, nem valami legyellenkedésnek a következményei, hanem abból a lehetetlen helyzetből következnek, amely előállott. Nagy súlyt vet a 33-as bizottság működésének helyes megvilágítására s kéri azokat, akik a sajtóra befolyást gyakorolnak, hogy ezt a szempontot vegyék figyelembe. A sajtó szolgálatára igen nagy súlyt helyez, de kénytelen megállapítani, hogy az utóbbi időben a sajtó részéről igen kedvezőtlen és az ország érdekében igen káros irányzat kezd megnyilvánulni. Szidják az adóemeléseket, követelnek mindenféle közgazdasági intézkedéseket, amelyeket nem tehetünk meg, mert nincsen meg a tárgyi alapjuk, ahelyett, hogy eszméket adnának, miképpen kellene csinálni a dolgot. Látszik, hogy ők sem tudnak semmit, mégis olyan hang kezd elterjedni a sajtóban, amely nagyon emlékeztet 1918-ra, a forradalom előtti állapotokra, amikor a legnagyobb hazafiság és a legnagyobb nemzetvédelem jelszava és ürrigye alatt olyan alakulások folyt egysz: közéletünknek, amelyhez hasonló a mai viszonyok között igen veszedelmesnek tart.

Áttérve a MÁV. ügyére, megállapítja, hogy a Magyar Államvasutak vezetősége hivatása magaslatán áll. Helyesli a kereskedelmi miniszter tervezetét a kiadások csökkentéséről és a bevételek emeléséről. Helyteleníti azonban a HÉV megváltását és a Déli-vasut beolvasztásának tervét. Nem lát veszedelmet a tranzakciónak későbbi időre való eltolásában, a megváltás egy-két év múlva sem lesz drágább.

A vita befejezése után Kenéz Béla kereskedelemügyi miniszter szólalt fel. Pénzügyi szempontból nem zárkozhatna el a III. osztály viteldíjának emelésétől. Ha meglesz a lehetőség, pótlóintézkedéssel enyhíteni fogja a tarifafelemelés hatását. A kocsisvasutak kérdésében a legközelebbi jövőben értekezletet hív össze. Fontosnak tartja az utak karbantartását. Erre vonatko-

zólag munkaprogramot dolgozott ki, melyet a késő őszi, sőt lehetőleg a téli hónapokban végrehajtanak. Ezzel az emberek ezreinek fognak kegyeret adni. A tarifák új megállapításánál a kereskedelmi kormányt az a gondolat vezette, hogy lehetetlen a mezőgazdaságot mai állapotában a régi 30 pengős bűzúra megállapított tarifával sújtani. Ennek az elgondolásnak a keresztülvitele további intézkedéseket is szükségessé tesz. A Helyi érdekű Vasutaknak megváltása egy fillérébe sem fog kerülni az államnak. A tárgyalások folyamán olyan pénzügyi megoldást találtak, amely nem fogja megterhelni az államot. Ha nem váltjuk meg a Helyi érdekű Vasutakat, akkor nincs tarifaleszállítás, illetőleg ennek nincs értelme, mert a tört tarifák felemelstének mindenféle szállítási díjkezelvényt. A megváltás közgazdasági szempontból nagy előnyöket jelent. Évtizedes aránytalanságot szüntetünk meg, amely az ország területének nagy részére nehezedett, megszüntetjük a tört tarifáknak a gazdasági életet bénító hatását és tulajdonába jutunk igen nagy értéket reprezentáló vagyontárgyaknak.

Összefoglalásképpen hangoztatja, hogy a kereskedelmi kormány abból a gondolatból indult ki, hogy a mezőgazdaság nem bírja el a magas tarifát, tehát azt le kell szállítani. Hogy ez megtörténhessen, meg kell szüntetni a tört tarifákat. Ennek elérésére azonban meg kell váltani a helyi érdekű vasutakat és állami kezelésbe kell venni a Déli-vasutakat.

A kereskedelmi miniszter felszólalása után a bizottság az Államvasutak pénzügyi helyzetének egyensúlyáhozására szolgáló tervezetet elfogadta.

Be kell jelenteni a külföldi értékekben levő vagyont!

A bizottság szeptember hó 17-én folytatta tanácskozásait. Ezután az állami színházak személyi kiadásainak csökkentéséről szóló kormányrendeletet tárgyalták. A rendelet értelmében a kinevezett színházi tisztviselők és egyéb alkalmazottak, valamint a szerződéses viszonyban álló alkalmazottak járandóságait

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter gyászbeszédet mond a biatorbágyi áldozatok temetésén.

szeptember hó elsejei hatállyal 10—12—15—25 százalékkal csökkentik a járandóságok nagysága szerint. Az állami színházak nyugdíjintézetébe tartozó nyugdíjasok járandóságát 5 százalékkal csökkentik; a családi pótlék megszűnik.

Több hozzászólás után a bizottság a rendelet-tervezetet elfogadta. Ezután áttérték a *külföldi fizetési eszközök kötelező bejelentésére* vonatkozó rendelettervezet tárgyalására. A bejelentési kötelezettség tárgyai: a) külföldi fizetési eszközök (valuták, csekkok, utalványok, ugynevezett kifizetések) a külföldi váltópénz kivételével; b) 5000 pengő összértéket meghaladó mennyiségű külföldi kibocsátású értékpapírok, kivéve, ha 1931 július 15-ike előtt szereztettek és c) effektív külföldi pénznemre szóló követelések (devizák). Bejelentésre a Magyarországon lakó természetes és itt székhellyel bíró jogi személyek kötelesek, még pedig a tulajdonos és a birtokos kezelő személy is az 1931 szeptember 15. napján fennállott átlag szerint. A bejelentést a Nemzeti Banknál kell tenni, amelynek október hó 20-án jogában áll a bejelentett értékeket pengőfizetés ellenében átvenni. Aki a bejelentés alá eső külföldi értékeinek felét az államnak három évre 5 százalék mellett kölcsön adja, az a másik felére tekintetében mentesül. A rendelet megszűnése, amennyiben a cselekmény súlyosabb büntetőrendelkezésre alát nem esik, kihágást jelent és két hónapig terjedhető elzárással és 8000 pengőig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő. Elkobzásnak, bűnügyi zárlatnak és biztosítási réghajításnak is helye van.

A tervezethez elsőnek Popovics Sándor szólott hozzá, aki változatlan az országának jelenlegi devizahelyzetét. Bárha az intézkedéshez vérmes reményeket nem fűz, minthogy a külföldi eredmények sem bizatkoznak ebben az irányban, a rendeletet általában elfogadja. Éber Antal a német és más külföldi példákon kimutatta, hogy a hasonló intézkedések mindenütt csekély eredménnyel jártak. A tervezetet csupán azért fogadja el, mert a közhangulat azt kívánja, de eredményt tőle nem vár. Örfly Imre kétségesnek tartja, hogy a kényszerrendszabályok eredményre fognak-e vezetni. Turi Béla szükségesnek tartja a rendeletet. Teleszky János rámutatott arra, hogy egészen helytelen dolog volna hazafiatalan, vagy kárhözható magatartásnak bélyegezni azt, ha valaki a multban vagyonát külföldön helyezte el. A rendelettervezetet is elfogadja, bár ő sem vár tőle számottevő eredményt, mert a magyar gazdaságnak igen csekély számban volt külföldi követelése. Wolff Károly szükségesnek tartja a tervezett intézkedést a külföldön elhelyezett fizetési eszközök beszolgáltatása érdekében. A bankok is jelentésként be, kik utaltak át a révükön külföldi valutát. Esterházy Mór gróf a tervezetet elfogadja. Nagy Emil felfogása szerint általában nem esett ugyan kifogás alá a vagyonnak külföldön való elhelyezése, de nem ugyanez a helyzet azokra nézve, akik a bankzárlat idejében vitték ki vagyonukat. Rassay Károly azt indítványozta, hogy a rendelet alapján való büntető eljárás csak a Nemzeti Bank indítványára legyen megindítható. Lokatos Gyula azt indítványozta, hogy azok, akik külföldi valutakészletük 20 százalékát ellenérték nélkül az állam rendelkezésére bocsátják, készletüknek többi részére nézve szabaduljanak a beszolgáltatási kötelezettségtől. Schandl Károly helyesli a rendelet kiadását, mert a közvélemény meggyűzvéssel látta, hogy egyetlen magyar főkeösszeg sem mentesülhet a nemzeti áldozattól. Azt kívánja, hogy a nyomravezetőnek százalékos jutalmat adjanak. Németországban hasonló rendelet hatására 200 milliót szolgáltattak be, nálunk 10—15,000,000 beszolgáltatása várható.

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök bejelentette, hogy a kormány tudatában van annak, hogy a rendeltett nagy pénzügyi eredményt nem lehet várni. A beszolgáltatás alól mentes minimum tekintetében az a felfogás, hogy azt alacsonyan kell meghatározni; az 5000 pengőt soknak tartja, sőt a belföldön lévő valutákra indítványozott 1000 pengőt is sokalja. Szerinte leghelyesebb lenne, ha a külföldi követelésekre és a külföldön lévő értékpapírokra 1000 pengős minimumot, a belföldön lévő valutákra pedig 200 pengős minimumot állapítanának meg.

A bizottság végül is úgy határozott, hogy a valutákra egy-egy 200 pengő, a külföldi követelésekre és értékpapírokra pedig 1000 pengő legyen az értékhatár.

Az illetékek felemelése.

A 33-as bizottság, szeptember hó 18-án az egyes illetékek újabb megállapításáról szóló rendeletet tárgyalta, mely az állandó összegű illetékek, az ingó adásvételi és áruszállítási illetékeknek, a munkavállalási szerződéseknél, a közigazgatási és

törvénykezési illetékeknek általában 25 százalékos felemelést rendel el. A kormány a tervezett emelésekből mintegy 7 és fél millió pengő többletbevételt remél.

A bizottság hosszabb vita és több módosítás után a rendelettervezetet elfogadta. A legközelebbi ülés szeptember hó 23-án lesz.

1.8 millió megtakarítás a földmívelésügyi tárcánál.

A 33-as bizottság által kiküldött hatos bizottság szeptember hó 16-án befejezte a földmívelésügyi tárcra 1931—32. évi költségvetésének a tárgyalását és a földmívelésügyi miniszterrel egyetértőleg az illetménycsökkentés folytán elérhető megtakarításokon kívül a tárcra kiadásainál 1.860.251 pengő megtakarítást határozott el. A földmívelésügyi miniszter hozzájárulását elhatározta a bizottság a poló-lőidomító telepre vonatkozó novemberben lejáró szerződésnek a megszüntetését. Elhatározta a bizottság, hogy a lillafüredi Palota-szálló költségeit a jövő évi költségvetésben külön cím alatt foglalják előirányoztatni és azt az óhaját fejezte ki, hogy a szálló adassék bérbe, vagy pedig adassék el. A közvéleményben elterjedt hírekkel szemben megállapította a bizottság, hogy a szálló üzemével kapcsolatban annak megnyitása óta folyó évi július hó elsejéig összesen 90.000 pengő hiány merült fel és hogy a földmívelésügyi miniszternek azon intézkedése folytán, hogy a szálló a jövőben csak azokban az időszakokban fog nyitva tartani, amikor annak megfelelő látogatottságára számítani lehet, a folyó költségvetési évből a várható deficit előreláthatólag 60.000 pengőre fog csökkenni. Az ezidőszertel bérbe nem adott és a földmívelésügyi tárcra kezelésében lévő állami vadterületekre nézve a bizottság hozzájárult a földmívelésügyi miniszternek ahhoz a tervéhez, hogy az arra alkalmas területek letörés céljára lehetőleg külföldiek részére hasznosítsanak és az arra nem alkalmas területek nyilvános versenytárgyalások útján értékesítsenek. A borházakra vonatkozólag megállapította a bizottság, hogy ezek a hozzájuk fűzőtt várakozásoknak nagyrészt nem feleltek meg és ezért a földmívelésügyi miniszterrel egyetértésben azt az álláspontot foglalta el, hogy ez az akció, aszerint, amint a bérleti szerződések lejárnak, vagy azok nagyobb veszteség nélkül felbonthatók, fokozatosan szüntessék meg. A Tejszövetkezeti Központra nézve megállapította a bizottság, hogy ezzel az üzemmel kapcsolatban 789.000 pengő veszteség állt elő, amit részben fedez a központi telkeinek értékelkedése. A földmívelésügyi miniszter által ennél az üzemnél tervbevert adminisztrációs intézkedések folytán azonban kilátás van arra, hogy az az eredeti céljának megfelelően a tejértékesítés és fogyasztás szempontjából üdvös tevékenységet fog kifejteni, így a bizottság véleménye szerint fenntartandó. A tárcra kezelésében lévő részvénytársaságok tekintetében a bizottságban az az álláspont alakult ki, hogy ezek közül a részvénytársaságok közül azok, amelyek fenntartása a mezőgazdaság érdekében nem feltétlenül szükségesek, a lehetőség szerint értékesítendők, amennyiben pedig értékesítésük nem lehetséges és üzemük gyümölcsözővé nem lehet, megszüntendők.

A statárium kiterjesztése és a gyűlekezési jog korlátozása.

Az igazságügyminiszter szeptember hó 20-án rendeletet adott ki, mely szerint a rögönbíráskodást (statáriumot) a jelenleg is statárium alá eső házadások, gyujtogatások és robbantások révén elkövetett gyilkosságok kivül, az egész ország területén a csoportosulás vagy felfegyverkezve csoportosulás esetén elkövetett bűntettek, magánosok elleni erőszak bűntettére, a löfgyercs használatával elkövetett gyilkosságra, a közegészség ellen halál okozásával elkövetett bűntettre, a vaspájakon vagy hajókön elkövetett közveszélyű események bűntettére is kiterjeszti.

A kormány a fenti rendelettel egyidejűleg politikai jellegű négyállások, felvonulások körmenetek megtartását további intézkedésig megtiltotta.

A fenti rendeletek kiadását az a körülmény tette szükségessé, hogy — amint a biatorbágyi merénylet igazolja — külföldről irányított bizonyos mozgalmak, a nyolcas gazdasági helyzetet kihasználva, a belső rend megzavarásával meg akarják hiúsítani a gazdasági újjáépítésre irányuló törekvések sikerét. Ezek a rendeletek a józan magyar közvélemény előtt bizonyosan nem keltenek meglepetést, sőt megértéssel találkoznak. A kormány egyébként meg van győződve arról, hogy a közrendet és a belső nyugalmat semmi veszély sem fenyegeti.

A Kormányzóné felhívása a magyar társadalomhoz.

Horthy Miklósné, a Kormányzó Ur neje, a következő felhívással fordult a magyar társadalomhoz:

„Hét éven keresztül „Karácsonyi örömet a szegényeknek“ felszólítással fordultam az ország tehetősebbjeinek jószívéhez, hogy adományaikkal tegyék lehetővé az inséget szenvedők karácsonyünnepi felségélyezését.

Az elmúlt év őszén a nehéz gazdasági viszonyokra való tekintettel, már az egész magyar társadalmat felkértem, hogy a nyomorban sínylő honfitársaink megsegítésére rendezett gyűjtéshez hathatósabb támogatással járuljon hozzá. Kéréssem a társadalom minden rétegében nagy megértésre talált és ez tette lehetővé, hogy az elmúlt télen közel 80.000 családnak lehetett élelmiszer, tüzelőanyag, ruha, vagy pénzeglyt nyújtani.

Sajnos, azonban a gazdasági viszonyok még sokkal súlyosabbak lettek. Ma nemcsak a szellemi munkával foglalkozók jelentékeny része és a munkások ezrei néznek munkanélküliségükben reménytelenül a közelgő tél szenvedései elé, hanem az idej rossz termék következtében a földművelő nép nagy része is megsegítésre szorul. Megváltozott címmel is indítom meg az idej segélyakcióimat, mert hiszen a nyomor oly arányokat öltött és a segélyre szorultak száma annyira megnövekedett, hogy most már nem pillanatnyi segélynyújtásról, karácsonyünnepi örömszerzésről van szó, hanem a szegényeknek egész éven keresztül való hathatós támogatásáról és segélyezéséről kell gondoskodni.

Teljesen tudatában vagyok annak, hogy nagyon sokan, akiknek eddig módjukban állott az adakozás és se-

gítségnyújtás nemes cselekedetét gyakorolni, most sokkal nehezebb viszonyok között élnek. Mégis szent kötelességemnek tartom a szegények nyomorának enyhítésére minden lehető elkövetni és ezért azzal a bensőséges kéréssel fordulok az egész magyar társadalomhoz, hogy a nyomor enyhítésére irányuló törekvésben megértő szívet és nemes lélekkel támogassanak.

Felkérem tehát mindazokat, akiknek bármily csekély fölöslegük van, járuljanak hozzá gyűjtéséhez akár pénzben, akár élelem, tüzelőanyag, vagy ruhaadományaikkal, mert a legkisebb adomány is gyógyírként fog hatni a nyomorgó és szükségét szenvedők fájdalmára.

Miután gyűjtésemnek egyetlen fillér adminisztrációs költsége nincs és a befolyt adományok a maguk teljes egészében, szorgos kivizsgálás után, személyes ellenőrzésem mellett jutnak a szegényekhez, minden adakozó meg lehet győződve arról, hogy adománya oda fog jutni, ahova az szánya volt.

A nemesszivű adakozókat felkérem, hogy pénzádo-mányaikat, vagy postautalványon címre, vagy a neve-met viselő 19. számú postatakarékpénztári csekkszám-lára, a természetbeni adományokat, vagy az arról szóló értesítések pedíg, amíg a kerületi gyűjtőhelyek felállításá-nyernek, közvetlenül a királyi Várpalotába (szárnysegédi hivatal) sziveskedjenek elküldeni.

A felhívás után nyomban Dréher Jenő gyáros 30.000 pengőt, Károlyi Gyula gróf miniszterelnök 3000 pengőt, Ernst Sándor dr. népjóléti miniszter pedíg, háromhónapi miniszteri fizetését ajánlotta fel az akció céljaira.

9000 gazda létét veszélyezteteti a Dunavölgyi-csatorna járulékaiknak rendezetlensége.

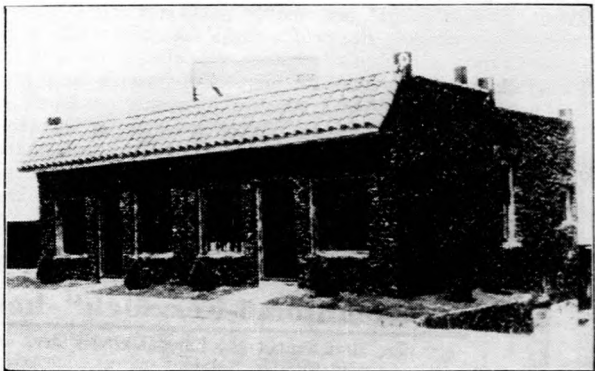
Szeptember hó 20-án, vasárnap délelőtt öt járás harminc községének gazdakiküldöttei nagygyűlést tartottak Kunszentmiklóson, hogy a Dunavölgyi-csatorna rettentő bajait megbeszéljék. A gyűlésen Váry Albert országgyűlési képviselő elnöki megnyitójában rámutatott arra, hogy a gazdatársadalom nem bírja a csatorna-járulékokat megfizetni, egyszerűen azért, mert nincs miből. A baj legfőképp ott van, hogy a járulékot nem termő ártéri terület után fizetik a gazdák. Pedig ez a föld gazdaságilag még csak a fele uton van, mert megmunkálása csak ezután jöhet. A nádasok eltűnését is nagyon sokan fájlatják, mert az izzaki és fülöpszállási népek ez volt a jövedelme. Valamikor erről a vidékről óriási mennyiségben szállították ki Münchenbe a nádat, amelynek ára 100 kévéként 24—25 pengő volt. Az ártéri járulék nagyon magas, mert az idén átlagban katasztrális noldanként 10 pengő 50 fillért kell fizetni. Hogy milyen súlyos terhet jelent a csatornajarulék a gazdákra, elég rámutatni arra, hogy például az Uzovits-telepen 474 hold után földadóban 433, ártéri adóban pedíg 689.60 pengőt fizetnek. Akasztó község ártéri járulékbán 53.200 pengőt, földadóban pedíg 14.400 pengőt fizet. Izzák község ösz-területe 19.785 hold, ártéri területe 6611 hold. Földadója 25.796 pengő, csatornajaruléka pedíg 60.827. Ugyanez az eltérés Kunszentmiklós és a többi községekben is. Ez előbbi határa 28.000 hold, ártéri területe 17.000 hold. A község összes földadója 28.000 hold után 35.000 pengő, a 17.000 hold ártéri terület után csatornajaruléka pedíg 145.000 pengő. Mivel a gazdák közlegelői is nagyobb részt megromlottak, ma ott tartanak, hogy visszaadják az államnak a nekik juttatott legelőket, mert az utána fizetett járulékot nem fizeti ki a legeltetési bér. Legsúlyosabb az érinti ezeket az eladósodott kis és nagy-birtokosokat, hogy az elmaradt csatornajarulékokat, egy-

szerűen betáblázzák házaikra és telkeikre, ami által megakadályozzák azt, hogy birtokaikra hitelt kapjanak.

A soroksár-bajai csatorna ügye ma már országos kérdés, mert 78.000 hold jó föld sem bírna el olyan terhet, mint amilyen most erre, a gazdaságilag teljesen értéktelen földre nehezedik. A csatornamenti községek tehát gazdaságilag egymásután mennek tönkre.

A gyűlés hosszas és megfontolt vita után a következőkben foglalt állást:

A csatorna nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket, mert a hasznos föld elenyésző csekély számban jelentkezett. Új, sürgős osztályozást kérnek az érdekeltek bevonásával, figyelembevéve azt, hogy kinek volt hasz-

Ház — szénből.

Amerikában egy szénkereskedő irodáját szénből épült házban rendezte be.

nos, kinek volt közömbös, vagy kinek ártott a csatorna. A teherbíróképesség az új osztályozás alapján állapítandó meg. Az ártéri járulékot teljes függőben kell tartani az új osztályozásig, visszamenően a múlt évre. A fenntartási költségekre vonatkozóan hozzájárul a nagygyűlés egyes községek határozataihoz. Az öntözés megvalósítását a kis- és nagybirtokosok egyhangulag ellenzik, mert hihetetlen költségekre kerül. A csatornájárléki adó kérdése sürgősen elválasztandó az egyenes

adótól. A függőben tartott ártéri járulékok bekebelezése beszüntetendő és a már foganatosított betáblázások törölendők.

Az érdekeltek ma még bizalommal várják az illetékesektől, hogy segítsenek rajtuk. Sürgősen rendezni kell tehát a dunavölgyi csatornájárlék ügyét, mert 9000 nagy- és kisgazda családjával együtt lassan tönkremegy.

Sz. L.

Eltemették a biatorbágyi bombamerénylet áldozatait.

Az egész nemzet mélységes részvéte mellett temették el szeptember hó 17-én, Budapesten a biatorbágyi borzalmas merénylet áldozatait. A temetés szertartása a Vérmezőn kezdődött meg, ahol óriási ravatalon állították fel a merénylet alkalmával szerencsétlenül járt tizenkilenc áldozat koporsóját.

Az egész nemzet részvételéhez méltó volt az arányában hatalmas temetés. A gyászszertartás délután három órakor kezdődött, de már a déli órákban megindult az emberáradat a gyászbogókkal feldiszipített fővárosi utcákon a Vérmező felé. A Vérmező északi csucsán állították fel a fekete posztóval bevont hatalmas ravatalt, amelyen a vérres éjszaka tizenkilenc szerencsétlenül áldozatának koporsója nyugodott. A koporsók közül kettőre az angol lobogót borították, kettőre pedig belga és francia zászlókat. A gyászszertartás megkezdése előtt helyezték el a hozzátartozók koszoruit, majd pedig elhelyezték Horthy Miklós Kormányzó Ur koszoruját, amelyen ez a felírás állott: *Az embertelen büntény áldozatainak — Magyarországi kormányzója.* Minden koporsóra koszorút helyezett a kormány, nemzeti színű szalagján ezzel a felírással: *Kegyelete jeléül a magyar nemzet.* Koszorút küldött még az Államvasut, a főváros, továbbá számos egyesület és testület.

Délután három órakor érkezett meg a Kormányzó Ur képviselője, Károlyi Gyula gróf miniszterelnök, Darányi Kálmán és Bárczy István államtitkárok kíséretében. A temetésen Ernst Sándor dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter, vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter és Zsitvay Tibor igazságügyminiszter vezetésével az országgyűlés mindkét házának több tagja jelent meg. Ott voltak a temetésen a külföldi követségek vezetői, továbbá számos világi és egyházi kiválóság. A Kormányzó Ur képviselőjének megérkezése után Breyer István dr. esztergomi püspök, Madarász István dr. preláttal fényes papi segédlet mellett beszentelte a katasztrófa katolikus áldozatait, Ravasz László református püspök, Raffay Sándor evangélikus püspök, Beveridge Miklós anglikán lelkész és Calder János, a budapesti skótmisszió lelkésze pedig a felekezetük halottjait áldották meg. A holttestek beszentelése után Zsitvay Tibor dr. igazságügyminiszter lépett a feketével bevont szónoki emelvényre és a magyar kormány nevében kegyeles szavakkal bucsuztatta el a rettenetes gaztett ártatlan áldozatait. Az igazságügyminiszter megrendítő gyászbeszéde után a koporsókat gyászhintókra tették és a halottakat a farkasréti temetőbe szállították,

ahol tíz áldozat koporsóját közös sírban helyezték nyugalomra. Az áldozatok közül kilencnek holttestét vidéken és külföldön hantolják el. A temetőben az áldozatok koporsóit ismét beszentelték s a közönség mély részvéte mellett eresztették le a sírgödörbe.

A hatóságok feljes erővel nyomoznak a tettesek után.

A szeptember 13-iki borzalmas vasúti bombamerénylet ügyében a rendőrség az elmúlt napok alatt erélyesen folytatta a megkezdett nyomozást. A rendőrség a rendkívül nehéz és szövevényes bűntényben több irányban már biztos eredményt produkált s remélhető, hogy az eddigi nyomok alapján csakhamar kézrekerülnek a gaztett elkövetői. A nyomozás első napjaiban a talált nyomok alapján a hatóságok rekonstruálták a merényletet, amelyet a rendőrség véleménye szerint, három tagból álló kommunista banda követett el. A kommunisták az első feltevés szerint, a robbanásnál használt ekrazitos bombát egy bőröndben helyezték el, amit azután a vasúti pályatestre tettek. Az alaposabb és ismételt rendőri vizsgálat azonban megállapította, hogy a merénylők nem bőröndben helyezték el a robbanó anyagot, hanem úgynevezett esőbombát használtak. Egy angol col átmérőjű vascsőbe tömtek bele az ekrazitot, amelyet azután a villamosáram segítségével robbantottak fel. A vizsgálat során meg is találták az ekrazitot tartalmazó vascső rezesdarabjait. A felrobbantott sín mentén még mintegy fél méter hosszúságú ekrazitfűstös esődarabot is találtak, amiből a nyomozóhatóság arra következtet, hogy a kommunista merénylők nem is egy, hanem két bombával dolgoztak. Az egyik ekrazitos vascsövet a sín belső oldalán, a másikat pedig a vágány külső részén helyezték el.

Előző tudósításunkban megírtuk, hogy a borzalmas merénylet színhelyén, a pályatesten egy levelet találtak, amelyet a merénylők egyike írt. A rendőrségi írásszakértők megvizsgálták a levelet és megállapították, hogy azt minden valószínűség szerint Leipnik Márton öbudi kommunista ifjúunkas írta. Megerősítette a rendőrség gyanúját az a körülmény, hogy Leipnik, aki már kommunista üzemek miatt többször büntetve volt, a merénylet után eltűnt Budapestről. A fiatal kommunista egyes nyomok szerint Felvidékre szökött. Leipnik kézrekerítésére a cseh rendőrség is erélyes nyomozást indított.

A nyomozó hatóságok a rettenetes katasztrófa roncsainak eltávolítása közben, szeptember hó 18-án ismét érdekes leletekre bukkantak. A vasúti híd közvetlen közelében egy marék ekrazitforgácsot találtak, amit a merénylők ott felejtettek. Az ekrazitmaradványok alapján a rendőrség újabb irányban nyomoz. Megállapítják, hogy honnan jutottak robbanó anyaghoz a banditák.

Szenzációs adatokat szolgáltatott a nyomozáshoz a rendőrségnek egy budapesti cselédeleány, aki állítólag szemtanúja volt a rettenetes katasztrófának. A cselédeleány pontos személyleírást adott a merénylőkről, amelynek alapján a rendőrség reméli, hogy hamarosan kézrekerülnek a katasztrófa okozói. A budapesti főkapitányságon úgy ájtják, hogy a merényletet nemzetközi bünszövetkezet tagjai követhették el. A tettesek kézrekerítésére a nyomozás változatlan eréllyel tart és a hatalmas munkában a közeljövőben döntő eredmény várható.

„Baromfítőmő-készülék“- kel

egy perc alatt tömhet és a fulladás ki van zárva és a jóság nem törődik. Sok időt nyer és könnyedén dolgozhat. Olcsó. Ha tíz libát kitömött, már megtérült az ára. Kérje a 2. sz. árjegyzéket ingyen. Cim :

KUGLER SÁNDOR, MAKÓ.

Jelentés a gazdatitkárok egy esztendő működéséről.

A közleményben jelent meg a *Faluszövetség* kiadásában a *Jelentés a gazdatitkári intézmény első évi működéséről* című hatvanegy oldalas füzet, melyben Tokaji Nagy László, a gazdatitkári intézmény központi vezetője, beszámoló ad az uttörés egy esztendő munkájáról, mely rendkívül idők rendkívüli nehézségei közepette folyt, tömördek lekicsinyléssel, gunnyal és bizalmatlansággal találkozott és ime, a szívós, céltudatos és szilárd helytállás mégis megteremtte gyümölcsét, amennyiben ma már 114 gazdatitkár működik a csonka országban.

A jelentést Grabovszky Miklós fölmvelésügyi miniszteri tanácsosnak, a gazdatitkári intézmény elgondolójának és lelkes pártfogójának mélyenszántó előszava nyitja meg; majd a *Falusi gazdatitkár teendői* címen az intézmény céljáról, a megszervezés módjáról, a működés és vele kapcsolatos javadalmazásról kapunk részletes tájékoztatást. Ezt követi Tokaji Nagy László 1930. évi november hó 20-án közreadott első beszámolója, mely akkor még csak 56 gazdatitkár beszerzéséről adott számot. Az 1931. évi március hó 21-én, Budapesten lezajlott első országos gazdatitkári értekezlet lefolyásának ismertetése után a gazdatitkári szervezet 1931. júliusáig terjedő működéséről közöl a jelentés megkapó, sokoldalú és igen nagy gonddal összeállított adatokat, a központ részéről kiküldött kérdőívekre beérkezett válaszok csoportosítása alapján. Ezek az adatok egyrészt meggyőzően igazolják a gazdatitkárok működésének rendkívüli fontosságát, sőt nélkülözhetetlenségét; másrészt pontos és megbízható képet adják a falvak helyzetének, a falusi nép aggasztó nehézségeinek, egyöntetű kívánásainak és az orvoslás célravezető eszközeinek. Olyan ez a beszámoló, mint egy fájdalom és mélységesen nyugtalanító mementó! Végül a jelentés közli a falutársadalmi intézmények — gazdakörök, olvasókörök és faluszövetségi fiókok — vezetőinek véleményeit és állásfoglalásait a gazdatitkári intézménnyel szemben. E vélemények mindegyike teljes határozottsággal leszögezi, hogy a gazdatitkárok működésére elengedhetlenül szükség van. Legelső sorban a gazdatársadalom megszervezését várják a gazdatitkároktól: nagy jelentőséget tulajdonítanak továbbá az intézmény működésének a jövő nemzedék nevelése terén; komoly feladatot vár a gazdatitkároktól a gazdasági kérdések ismertetése, a közös beszerzés és értékesítés megszervezése, a termelés irányítása és a nép ügyes-bajos dolgainak elintézése körül. Ez utóbbi különösen nagyfontosságú, hiszen a tanácsadás ingyenes. A vélemények és állásfoglalások beküldői szükségesnek tartják, hogy a gazdatitkárok bizonyos jog- és hatáskörrel ruháztassanak fel. Megállapítják, hogy a gazdatitkárok működése a nép körében — a rövid ideig tartó működés ellenére is — kedvező hatást ért el és a jövőben is hasznos eredményeket remélnek tőle. Többben a gazdatitkári intézményt valamennyi kisgazdaságitársadalmi intézmény között a legelőtérrelöbbséggel és legelőtérrelöbbséggel tartják. Elengedhetetlenül szükséges azonban az intézmény megfelelő anyagi támogatása és további kiépítése. E vélemények mindennél többet mondanak és azt hisszük, hogy hazánkban népszerű társadalmi akció — egy évi nehéz és díjazás nélküli munkásság után — hasonló elismerésben még aligha részesült. Végül a jelentés felsorolja a 114 gazdatitkár nevét, foglalkozását és állomáshelyét.

KÖLPOLITIKAI KRÓNIKA

Óriási pénzügyi válság Angliában. A világgazdasági válság következményeiben beláthatatlan fordulóponthoz jutott el szeptember hó 20-án, amikor is az angol kormány felfüggesztette az Angol Bank aranyfizetési kötelezettségét, a kamatlábat 4,5 százalékra emelte és a londoni tőzsdét bezárta. Erre az intézkedésre az készítette a kormányt, hogy július közepe óta több, mint 200 millió font sterling (öt és fél milliárd pengő!) értékű aranyat vontak el az angol pénzügyről. Az utolsó napokban az aranykiomlás nemhogy megállott, hanem még veszedelmesebb méreteket öltött. Az angol kormány el van szánva arra, hogy drasztikus eszközök alkalmazásától sem riad vissza, a font megvédése érdekében. Az angol kormány intézkedése után számos európai ország bezárta értéktőzsdéjét, Amerika és Franciaország megkezdte tanácskozásait az angol segítség módjairól. Az angol pénzügyi válság esztendő válság mindazok számára, akik nálunk kevés bölességgel azt hangoztatják,

hogy a magyar pénzügyi válságnak semmi köze a világgazdasági válsághoz. Ime, a leghatalmasabb európai nemzet, ugyanazokat az intézkedéseket kényszerült megtenni a világgazdasági válság nyomására, melyeket a magyar kormány hetekkel ezelőtt már elrendelt.

A Népszövetség tanácsa Genfben, szeptember hó 19-én, tudomásul vette a pénzügyi bizottság jelentését Magyarország és Ausztria pénzügyi helyzetéről. A Népszövetség politikai főbizottsága az elmúlt héten a *nemzeti kisebbségek kérdését* tárgyalta. Eredmény: kiküldöttek egy bizottságot, dolgozzon ki jelentést a közgyűlés számára. Nesze semmi, fogd meg jól.

A távol keleten, Mandzsuriában kitört a japán-kínai háború. A japán katonaság megszállta Mandzsuria fontos hadászati pontjait s a kínai csapatok visszavonulnak.

Németország 200.000 tonna — 2 millió métermázsza — búzát vásárolt Amerikától. A vételárat az amerikaiak 1934. évi hitelzék 4 és fél százalékos kamatra. És Magyarország? Magyarország ismét elvesztett egy piacot, és a német ígéretek? A politikában nincs barátság, nem kerül sor ígéretek beváltására, csak érdek van!

Angliában a haditengerészet több, mint 10.000 főből álló csoportja megtagadta az engedelmességet a zsold leszállítása miatt. A kormány erre közölte, hogy nem zárkózik el a zsold leszállítás tervének módosítása elől, mire a tengerészek ellenállásukat abbahagyták. Az angol alsóház egyébként a takarékosági törvényjavaslatot — mely a magyar intézkedésekhez hasonló súlyos rendelkezéseket tartalmaz — elfogadta.

A

M. Kir. Osztálysorsjáték

első osztályának húzása

már október hó 16-án kezdődik!

Az elérhető legnagyobb nyeremény

Pengő **500.000** Pengő

jutalom és nyeremények

300.000

200.000

100.000

50.000 | 25.000

40.000 | 20.000

30.000 | 15.000

stb. pengő, összesen közel

pengő **8.000.000** pengő

84.000 sorsjegy közül

42.000 biztosan nyer,

tehát minden második sorsjegy nyer.

A sorsjegyek hivatalos ára:

Egész 24 pengő	Fél 12 pengő	Negyed 6 pengő	Nyolcad 3 pengő

az összes árusítóknál kaphatók.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Le kell szállítani a kamatlábat.

A Nemzeti Bank kényszerül kamatlábecsökkentésére nyomán, mint-hogy az abból eredő terheket a pénzintézetek adósaikra hártották át, a vidéken 14—15, sőt ennél magasabb kamatokat is fizettek a gazdák az utóbbi hónapokban. Most, amikor a bankráta 1 százalékkal csökkent, a közönség a magánkamatlábnak legalább ily arányú mérséklésére számított. A Tiszántúli Gazdakamara megdöbbenéssel értesült arról, hogy a budapesti pénzintézetek a vidéki bankok számára visszleszámitolásaiknál az 1 százalékos bankráta csökkentésnek csak felét alkalmazzák. A Kamara ezért távirati fölterjesztésben kérte a földművelésügyi minisztert, hogy a gazdák érdekeiben lépjen közbe, hogy a förtörési intézetek a ráta 1 százalékos mérséklését visszleszámitolásaiknál teljes mértékben alkalmazzák.

Olesőbb lett az eszín-buza.

A kormány az eszínált buza és az eszínált buzadara árát szeptember hó 21-től kezdődően az alábbiak szerint állapította meg. Az eszínált buza leszállított ára darálatlan állapotban Budapest, valamint az alább felsorolt budapestkörnyéki állomások kivételével, az összes vidéki rendeltetési állomásokon 11 pengő, eszín-buza darált állapotban 11.50 pengő. Budapest, valamint Budapest közvetlen környékén az eszín-buza ára 12 pengő, darált állapotban 12.50 pengő. Az eszín-buza és eszín-buzadara megrendelhető a Futura Rt. budapesti központjánál (Budapest, IV., Bécsi-utca 2.), valamint a Futura Rt. összes vidéki bizományosánál, továbbá a vidéki OKH és Hanga szövetkezeteknél és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél.

A Szatmár- és Bereg-megyei gazdák kívánságai.

A Fehérgyarmaton és Csenyerenben megtartott gyűléseken a Szatmár- és Bereg-megyei kis- és középbirtokosok a következő kívánságaikat juttatták el a kormányhoz:

A gazdatartozásokra egyévi fizetési haladékok megadása a jegybanksi kamatlábat. A földterherrendezési eljárás kibővítése és gyorsítási helyi szervek létesítése útján. A parcellázási tervkénség élenkítése. A hitelfelmondások megakadályozása. A földreform során juttatott földek vételárának gyors revíziója. A Tisza és Szamos közli ártéri terhek ötven százalékos apasztása. Az adóterheknek a terményárakkal való összehangolása, a vasúti díjtételek apasztása.

A MAGYAR KIRÁLYI OSZTÁLYSORSÁTÉK

XXVII. játéka október 16-án veszi kezdetét.

Összesen csak 84.000 darab sorsjegy bocsájtatik ki, mely mennyiségből 42.000 sorsjegy feltétlen kihuzatik, tehát minden második sorsjegy nyer.

A főbb nyeremények: 500.000, 300.000, 200.000, 100.000, 50.000, 40.000, 30.000 P. stb. A sorsjegyárak: Egész sorsjegy 24 pengő, fél sorsjegy 12 pengő, negyed sorsjegy 6 pengő.

Igen tisztelt előfizetőink figyelmébe ajánljuk a rész-óta fennálló és jó hírnévű üdvöndő

BELVÁROSI VÁLTÓÜZLET RT.
VI., Teréz-körút 37. (Telefon: Aut. 22-3-29)

főirásító intézetet, mely intézetnél a lefolyt játékokban több főnyereményt csináltak.

Igy ezen intézetnél nyerték a 200.000 pengős főnyereményt a 3871 számmal, a 30.000 pengős főnyereményt a 26.472 számmal, a 30.000 pengős főnyereményt a 76.683 számmal, a 20.000 pengős főnyereményt a 60.305 számmal, a 15.000 pengős főnyereményt a 43.970 számmal és a 10.000 pengős főnyereményt a 865 számmal.

Igen tisztelt előfizetőink részére küldöttünk fenti cég útján megrendelési lapokat és mindenki saját érdekében cselekszik, ha megfelelő mennyiségű sorsjegyet minél korábban biztosít magának e cégnél.

Ne felejtse el senki, hogy sorsjegy nélkül nyerni nem lehet és már sok ezer ember köszönheti boldogulását annak, hogy felhívásunkat és tanácsunkat sorsjegyvételre készséggel követte.

Csökkentették a tűzifa vámját. A Budapesti Közlöny (hivatalos lap) szeptember hó 16-iki száma közölte a tűzifa vámjának részleges és ideiglenes mérséklése tárgyában kiadott kormányrendeletet. Eszerint a kormány a tűzifa, hasáb-, dorong- és rőzsefa (apritva, fűrészelve és kötegelve is), fa- és fűrészhulladék, valamint üres fenyőtozovámját az 1931 szeptember 17-én kezdődő és 1931 december 31-én végződő időtartamra 100 kilogrammonként 0.25 aránykoronában állapítja meg.

Tolnamegyébe visszajönnek a kivándorlók. Szekszárdi jelentés szerint Tolna vármegyébe a legutóbbi időben számos kivándorló tért vissza. A kivándorlók főként tengerentúlról, az Északamerikai Egyesült Államokból, továbbá Kanadából vándorolnak vissza. A Tolna-megyébe visszatérők nagyobb része hatóság kényszer következtében került vissza hazájába.

Legújabb takarmány: a ballangkor. Weiser István dr., a magyar királyi állateltartási és takarmányozási intézet igazgatója Szabó Sándor dr., volt országgyűlési képviselő etetés kísérletei alapján megvizsgálta a ballangkor gyomnövény takarmányozási tápértékét s a vizsgálat alapján megállapította, hogy a ballangkor keményítő értéke 49.8 rész, ami jóval több, mint a virágzó rétifű keményítő értéke. A ballangkor homokvidéken öntetődés útján kel ki és nagy tömegekben terem. A takarmánytöltő szeska formájában etethető, az állat jól fogyasztja és tápértéke igen nagy. A vizsgálatok eredménye különösen a homoki kisgazdák részére jelentős.

Már október 16-án kezdődik az új osztálysorsjáték, melynek játéktérve rendkívül előnyös és a hírtelen megragadódás reményét kelti fel az érdeklődőben. A sorsjegyek mennyisége 84.000, melyek közül 42.000 számot biztosan kisorsolnak, tehát minden második sorsjegy nyer! A sorsjegyek ára egy-egy osztályra: egész 24 P, fél 12 P, negyed 6 P, nyolcad 3 P. A jutalom 300.000 pengő, a főnyeremény 200.000 pengő, ugy, hogy a legnagyobb nyeremény, szerencsés esetben, egy félmillió pengő. Kisorsolásra kerül azonkívül: 100.000 pengő, 50.000 pengő, 40.000 pengő, 30.000 pengő, 25.000 pengő, stb., összesen közel 8 millió pengő készpénz. A sorsjegyek iránt óriási az érdeklődés.

Pannoniakkönyv- és szőzösbükkönyv-vetőmag kapható: ifj. Pekori József gazdaságában, Magyarcsanakon (Baranya-m.). Pannoniakkönyv métermázsánként 30 pengő, szőzösbükkönyv métermázsánként 32 pengő. Tíz kilogrammmal kevesebb mennyiséget kilogrammonként 32, illetve 34 fillérért számítok. Postán utánvétellel szállítom.

Elsülyedt egy hajó a Tiszán. Ujbecse közelében szeptember hó 13-án éjszaka a Tiszán elsülyedt egy személyszállító gőzös. A hajó katasztrófáját a rettenetes vihar okozta, amely a folyó közepén haladó hajót oldalra fordította, amely után a gőzös elsülyedt. A szerencsétlenség következtében tízennegy utas életét veszítette.

Gazdagylés Jászládányban. A jázsági gazdálkodók szeptember hó 13-án Jászládányban népes gazdagylést tartottak, amelyen a mezőgazdasági válság orvoslása érdekében szükséges tennivalókat tárgyalták. A gyűlést Biró Károly, a jász-ládányi gazdakör elnöke nyitotta meg, majd Tólos István gazdálkodó ismertette a jász-ládányi gazdák sérélméit, amelyeket pontokba foglaltak. A gyűlésen az ország több részéről érkezett gazdaköri kiküldöttek is felszóltak.

Felgyújtotta behiztosított eszplőgépet. A napokban Zala-erdő községben kigyulladt és leégett Hagnor János gazdálkodó pajtája, amelyben sok téli takarmány és a magas összegre biztosított eszplőgép felszerelése volt. A csendőri nyomozás megállapította, hogy a tüzet gyújtogatás okozta s Hagnor Jánosé, a gazdálkodó felesége követte el. Az asszony azzal védekezett, hogy súlyos anyagi gondokkal küzdöttek és ezért határozta el, hogy az ura tudta nélkül felgyújtja pajtájukat. A csendőrök az asszonyt beszállították a zalaegerszegi ügyészség fogházába.

Visszanyeri fiatalkori eredeti hajszínét, ha az „Ibis” keleti hajfíjlit regenerátor használja. Okvetlen próbálja meg, 5—6 nap alatt hajszínének, szakállának visszadja eredeti természetes színét. Itt az a fődolog, hogy nem festék, nem ártalmas. A hajhagymáktól életre kelti és a haj eredeti színét nyeri vissza. Például, ha valakinek szőke haja volt, az szőke lesz, ha barna volt, barna lesz és így tovább. Tegyen egy próbát és rendeljen egy üveggel, hálás lesz érte. A Vasárnapi való hivatkozás mellett kedvezményben részesül. Megrendelhető: Vellner Herkules-drogéria, Budapest, Kálvin-tér 5. szám. Postai csomagokat utánvétellel mellett szállít.

Felmentették a dunaföldvári helyettes főjegyzőt. Huber Ferenc dunaföldvári főjegyző ellen megindított bűnper során Tolna vármegye törvényhatósági bizottsága fegyelmi eljárást indított *Bérl-Balogh* Ferenc helyettes főjegyző ellen is, mert a törvényhatósági bizottság úgy vélte, hogy a helyettes főjegyző is tudott Huber Ferenc szabálytalanságairól. A *lefolytatott vizsgálat azonban megállapította Bérl-Balogh Ferenc ártatlanságát és a helyettes főjegyzőt a vád alól felmentette.*

Meghalt a veszett kutya harapásától. *Fata* Ferenéné kurdi asszonyt hónapokkal ezelőtt két veszett kutya megmarta. Az asszonyt csak hetek után szállították be a szekszárdi kórházba, ahol rövidesen vetseltség tört ki rajta. Fatáné ápolás közben egy ápolónőt, továbbá kezelőorvosát megkarmolta, majd pedig rettenetes kínok között elhunyt. A megkarmolt ápolónőt és az orvost a budapesti Pasteur-intézetbe szállították.

Lövöldözés az almatolvajok és a gazdák között. Valóságos tüzharc keletkezett a napokban *Örvény* községben a gazdálkodók és a szőlőkben garázdálkodó almatolvajok között. Több almatolvaj kosárszámba lopkodta az örvényi gyümölcstermelő gazdálkodók almáit. A gazdálkodók karókkal támadtak a tolvajokra, mire a tolvajok több puskalövéllel válaszoltak. Mikor a lövtények elfogytak, a tolvajok menekülni igyekeztek és megtámadták a gazdákat, akik közül *Remete* Géza gazdálkodót súlyosan megsebeztek. A tolvajokat a csendőrség üldözőbe vette.

Éjjeli zenét adott elvált feleségének, majd agyonlőtte magát. *Berkovics* Rudolf fiatal kereskedő szeptember hó 15-én éjszaka külvilágon élő feleségének ablaka alatt agyonlőtte magát. A hányatott életű *Berkovics* még a francia megállás idején idegen légióba lépett, ahonnan öt évi szolgálat után, 1921-ben leszerelt. A leszerelés után *Berkovics* Szegeden gyapjúüzletet nyitott, majd pedig megnősült. Feleségétől néhány hónappal ezelőtt azonban elvált. Szeptember hó 15-én este az egyik szegedi kávéházban mulatott *Berkovics* és zárás után a cigányokkal felesége lakásának ablaka alá ment és éjjeli zenét adott az asszonynak. Az éjjeli zene végén elővette revolverét és *melbelőtte magát.* Életveszélyes sérülésével a sebészeti klinikára szállították.

Hármat borjadzott egy kecskeméti tehén. *Varga* József tal-fájpapuszta gazdálkodó tarka bonyhádi fajtehene a minap három borjut ellett. A borjak közül kettő bika, egy pedig üszöborju. Mind a három állat erős és szépen fejlett.

Megmérgezte a lépfenes állat bőre. *Télinger* Károly huszonöt éves pályai gazdálkodó a napokban egy lépfenében elhullott borju bőrét fejtette. A gazdálkodó kezén egy pattanás volt, amelyen át a lépfenes bőr megmérgezte *Télingert.* A szerencsétlen gazdálkodót hullámérgezéssel szállították be a szekszárdi kórházba. Életbenmaradásához nincsen remény.

Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesóványodás, sápadtság, mirigybetegségek, bőrkiütések, kelések, furunkulusok eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűviz szabályozza a belek annyira fontos működését. Az orvosi tudomány számos vezérférfia meggyőződött arról, hogy a valódi „Ferenc József” viz hatása mindig kitűnően beválik. A „Ferenc József” keserűviz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Köteles vagyok-e elemi iskolás gyermekem beírása alkalmával egy pengő beíratási díjat fizetni? (3571. számú előfizető, Tokod.) — **Felelet:** Igen.

Kérdés: Hol van Budapesten a francia követségi katonai attaséja? (Sz. I., Barlahida.) — **Felelet:** IV., Ferenc József-rakpart 22.

Kérdés: Ha pénzben fizetem a párbért, kell-e bolettát adni? (5773. sz. előfizető, Nógrád.) — **Felelet:** Bolettát csak az esetben kell szolgáltatni, ha a fizetés gabonával történik, minden egyéb esetben bolettának helye nincs.

Kérdés: 1. Mikorra remélhető, hogy megindul a vágómarhákivétel Olaszország felé, vagy pedig egyéb külföldi államokba? 2. Fegyvertartási engedéllyel bíró gazdálkodó lelhető-e saját udvarán a görényt, vagy egyéb árut? (B. I., Kisbodolya.) — **Felelet:** 1. Olaszország felé a vágóállatkivitel egyáltalán nem szűnt meg és közel két év óta állandóan tart. A marhákat vagy Budapestről, a ferencvárosi marhavásártérrel, vagy pedig köz-

vetlenül az egyes vidéki vásárokról viszik Postumián, vagy pedig Pontebban keresztül Olaszországba. Egyéb államokba is szállítunk szarvasmarhát: Ausztriába szállítási engedély alapján lehet marhát szállítani. A szállítási engedélyt, valamint egyéb szükséges tudnivalókat megkaphatja a Magyar Mezőgazdasági Kivitel Intézetnél, Budapest, V., Rudolf-rakpart 6. Szállítunk még marhákat Svájcba és Franciaországba is. 2. Igen.

Kérdés: 1. Mi a megszólítása H. F. írónak? 2. Hova címzem a részére szóló levelet? (V. V., Kisbicsérd.) — **Felelet:** 1. Méltóságos Uram! 2. Budapest, VI., Andrássy-ut 16.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

viz I füzvész

(Beküldte *Szűcs János Perekedről.*)

2. Pontrejtvény.

.ó.s.n.k.e.k.l.a.
a.y.s.s.r.p

(Beküldte ifj. *Józsa Lajosné Szántay Erzsike Tiszaderzséről.*)

3. Szórejtvény.

L $\frac{\text{stráza}}{i}$ CA $\frac{\text{legyenc}}{a}$ y AI

(Beküldte ifj. *Bodri István Szekszárdról.*)

4. Szórejtvény.

bazalt harcol z

(Beküldte *Györy Klára Nagygyendről.*)

5. Szórejtvény.

cigány (e=a) 'E'I $\frac{c}{e}$

(Beküldte *Seres Béla Kunágotáról.*)

6. Szórejtvény.

B $\frac{e}{e}$ $\frac{e}{e}$ $\frac{s}{99+1}$
(k=g)

(Beküldte *Békefi László Zalatokpányból.*)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 43-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkezők nevét nincsen módunkban közölni.

A 37-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Pontrejtvény: **Aki mer, az nyer.** 2. Szórejtvény: **Idomított.** 3. Szórejtvény: **Mézeshetek.** 4. Pontrejtvény: **Éljen a Kormányzó Ur!** 5. Szórejtvény: **Cegléd.** 6. Szórejtvény: **Kisbicsérd.** 7. Szórejtvény: **Antónia.** 8. Szórejtvény: **Párduc.**

Helyesen megfejtették: Keeskés Béla, Fiala Nándor, Béres Miklós, Huszár Mihály, Bagi János, Somogyi József, Fekete András, N. Kovács Miklós, Katona Boldizsár, Elekes Ferenc, Szemenyei József, Tóth Péter, Hatvani István, Veres Elemér, Hadnagy János, Szőke István, Ferencz Pál, Balogh Péter, Örvös Kálmán, Szekeres László, Ungi Pál, Gelencsér János, Benke István, Hódosi Menyhért, Szilágyi József, Telkes András, Keő István, Fonyó György és Patonai István.

Jutalomkönyvet nyertek: Keeskés Béla (*Macanka*), Fiala Nándor (*Zagyrarokás*) és Béres Miklós (*Jáskapáti*).

A 38-ik számban megjelent rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával együtt, jövő héten közöljük.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Kisfalumból. Valamelyiket közölni fogjuk. Türelmet kérünk; a rendelkezésemre terjedelmességek idejére verseket alig lesz módunkban közölni. — B. M., Jászapati. Közlünk belőlük. — 4773. Nőgrád. Kivánságával legközelebb foglalkozunk. — K. Gy., Kondoros. Felvetett gondolatát ismertetni fogjuk.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak szeptember hó 21-én.)

GABONATÖZSDE

KÉSZÁRUPIAC

Szeptember hó 21-én, zsidó-ünnep lévén, szünetelt az áru-tözsdei forgalom.

HATÁRIDŐPIAC

Szeptember hó 21-én, zsidó-ünnep lévén, szünetelt az áru-tözsdei forgalom.

Vetőmagpiac. (A Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r. t. heti jelentése.) A mult heti élnék forgalom nem folytatódott, amennyiben a külföldi érdeklődés, különösen lucernamag iránt, némileg alábbhagyott. Ennek következtében a belföldi kereslet is megcsappant. **Löhéremag.** A termelőktől beérkezett minták vidékenként nagyon elütöttek, aszerint, hogy az esőzések előtt vagy után történt-e a behordás. **Lucernamag.** A piacra kerülő tételek minősége nagyrészt kielégítő, ára a mult hetinél alacsonyabb. A harmadik kaszálásból származó minták igen gyenge minőségre vallanak. **Fehérhéremag.** Állandóan szilárd, ára tovább emelkedett. **Baltacimnamag** alig volt forgalom. A hívésre fordult időjárásához viszonyítva **pannonbukkonyoknak, őszibukkonyoknak, szőszbukkonyoknak, ősziborsónak** még aránylag jó kereslete van. A **budapesti ár- és értéktözsde hivatalos jegyzései 100 kilónként, nyersárúrt, budapesti paritsban:** káposztarepce 20.50—21.50, köles 15—16, löhéremag 92—97, lucernamag 82—92, bíborherce 28—30, szőszbukkony 28—30, kék mák 60—61, Viktoriaborsó 22—24, zöldborsó 16—17, nagyszemű lencse 32—38, kishemű lencse 18—24 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 48—52, duplanullás finom tészta 38—44, nullás 38—44, kettős főzőliszt 38—40, négyes kenyérliszt 35—38 fillér kilogrammonként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 12.50, borsóhéj 12.50, borsókorpa 12, buzakonkoly 12, konkolydara 12.50, lenmagpogácsa 18, napraforgópogácsa 17.50, repepogácsa 12.50, rozskonkoly 12, rozskorpa 10.50, rozsoesü 10, rozstakarmányliszt 15, szójabab-pogácsaliszt, nagyban 25, kishibén 26, tökmagpogácsa 20 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 8—9.50, harmadrendű, csomagolásra 6.50—7.50, mulharszéna 8—9.50, lucernaszéna 8.50—11, alomszalma 4.80—5 pengő métermázsánként.

Borjувásár. Fűs borjú, belföldi szopós, elsőrendű 0.88—0.98, kivételesen 1, másodrendű 0.66—0.86 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Tenyészmarhák és jármosok. Elsőrendű belföldi jármosok (tarka) 0.64—0.66, elsőrendű belföldi jármosok (fehér) 0.64—0.66, 1½—2 éves iszók 0.60—0.62, 1½—2 éves tinók 0.60—0.62, fiatal, friss tejős tehén 0.90—1 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Lóvásár. Csikó 30—102, igaz kocsi (nehéz, nyugati fajta) 325—600, igaz kocsi (könnyű, nyugati fajta) 160—470, alárendelt minőségű lovak 45—220, vágólovak 27—230 pengő darabonként.

Gyapju. A magyar piacokon számottevőbb forgalom már nem igen bír kialakulni, mert a készletek már a minimumra csökkentek. A lefolyt héten egészben körülbelül 40.000 kg prima minőségű fésűsgyapju kelt el 1.15 pengős áron át Budapest.

Nyersbőr. Marhabőr, magyar 0.60, tarka (40 kilói) 0.70, (40 kilón felül) 0.80, borjubőr (rövid láb) 0.65 kilói 1.05—1.15, nehezebb 0.89—0.95 pengő kilogrammonként.

Husvásár. Marhabús a nyílt piacokon: Rostélyos, vastagbűszin, felsől, fehérpescénye, hosszú, gömbölyű felsől 180—320, fartó, lapocka, puhahátszín 160—280, szegye 120—180, dagadó 140—240, gulyásnak való 120—180 fillér kilogrammonként. — **Borjúhús:** Felszeletelt comb 260—380, sütnivaló 130—320, pörköltnek való 100—200 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús:** Juhcomb 200—240, gerinc 140—180, lapocka 140—180, pörköltnek való 80—120 fillér kilogrammonként. — **Sertéshús:** Friss karaj 220—320, friss comb, tarja, lapocka 180—220, friss oldalas 150—190, füstölt sertéshús, helybeli karaj, lapocka, tarja, oldalas 200—360, olvasztani való szalonna 140—166, sózott kenyérszalonna 150—180, füstölt 180—200, hár 108—180, zsíros tepertő 160—200, helybeli sertésszár 152—164 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 180—320, csirke 90—250, ruca 150—250 fillér darabonként. **Leült állatok:** Tyúk 180—220, csirke 200—320, hizott ruca 160—200, sovány 150, lud hizott 160—200, sovány 150, ludmáj 300—700, ludzsír és hár 200—250 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss tojás 10—12, főzőtojás 9—11 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Szarvascomb 190—260, gerinc 400—500, többi része 50—100, őzgerinc 400—500, comb 280—300, többi része 60—80, vaddisznógerinc 250—300, comb 250—300, többi része 50—100 fillér kilogrammonként. Fogoly 100—160 fillér darabonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Haresa 350—400, ponty 200—260, folyás 140—160, compó 180—200 fillér kilogrammonként. — **Rák:** Kőlyami rák 10—80 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 28—36, lefőlézőtt 16, joghurt 100, aludtej 100, tejszín 260—320, tejföl 140—200, centrifugált teavaj tömbben 340—360, 10 dekás csomagolásban 360—480, főzővaj 240—320, szedett vidéki 240—300, tehéntúró 80—100, sovány tehéntúró 40—70, juhtúró 180—240, kevertúró 140—200, juhsajt 200—280, sajt ementáli, hazai 360—400, trappista, hazai 200—360 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta: A nyílt piacokon: Lencse 30—60, borsó hántolt, feles 44—80, bab, fehér aprószemű 30—40, nagyszemű 48—100, szines 35—48, finom árpkása 70—100, durva 46—68, tojásos tarhonya 100—140 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa csomója 3—20, petrezselyem zöldjével csomója 3—20, zeller zöldjével darabja 4—20, zeller kilogrammja 30—40, kalarábé darabja 3—8, karfiol 60—120, vöröshagyma udonság csomója 6—8, vöröshagyma makói 20—24, közönséges 18—20, fokhagyma zöldjével csomója 36—60, cékla 16—28, fejeskáposzta hazai 12—24, savanyított káposzta 46—50, kelkáposzta 16—26, vöröskáposzta hazai 24—40, fejjessaláta hazai 6—14, fodor-saláta hazai darabonként 16—30, torma hazai 50—180, ősi rózsaburgonya 10—12, nyári rózsá 12—16, Ella 10—12, kifli 18—24, tönör csiperkegomba 200—320, mezei csiperkegomba 150—200, szefőlgomba 200—300, éti, vargánya 160—200, tinóru gomba 100—250, szárított gomba 600—1000 fillér kilogrammonként, feketeetek kilogrammonként 14—26, hónaprosetek csomója 6—12, ugorka 18—40 kilogrammonként, kovászos 4—60, salátának való kilogrammonként 8—20, paprika udonság apró 1—2, nagy paprika udonság, darabja 1—4, paprika, nagy kilogrammonként 8—26, apró kilogrammonként 16—24, főzőtök kilogrammja 8—24, tök, gyulalt kilogrammja 30—56, zöldbab udonság 20—36, zöldborsó 80—100, kifejtett zöldborsó 160—240, sóka 18—30, paraj tisztított 20—30 kilogrammonként, zöld tengeri csó darabonként 5—10 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 26—70, közönséges 12—40, nyári édes 10—40, rétesalma 14—40, nemes fajtörke 36—100 közönséges 16—60, vörösszilva 14—20, berzencei szilva 16—40, ringló 30—80, őszibarack 20—160, befőzni való 30—120, csemeszőlő 32—60, kevertszőlő 20—34, fetekeszőlő 20—24, közönséges szőlő 15—26, földieper 50—60, görögdiñnye 4—6, faj görög 6—10, som 40—66, áfonya 110—140, szilva 120—160, gyümölcsiz 140—320, dióbél 360—520, mogyoró héjazott 320—360, mandula héjazott 400—620 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemes paprika 340—400, félédes gulyás 320—360, rózsapaprika 260—320, erős 160—240, kereskedelmi 120—200, kék mák 100—120, pergetett méz 120—160, háziszappan 120—150, közönséges háziszappan 80—110 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak kilogrammonként **Szegeden:** Édes nemes paprika 1.60—1.85, félédes paprika 1—1.20, elsőrendű paprika 0.70—0.85, másodrendű paprika 0.55—0.65, harmadrendű paprika 0.25—0.30, fűzérés esőves paprika, fűzékenkt 2—3.30 pengő. **Kalocsán:** Édes nemespaprika 1.40—1.55, rózsapaprika 0.70—0.85, másodrendű 0.40—0.80 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Borpiac. A mustárak hektoliterfokonyként zöld-fehér árunál 0.50 pengő körül mozognak, fogkarancja nélkül hektoliterenként 8—10 pengő azonali szállításra. A borszőlőárak 5—10 fillér között váltakoznak. Az óborok ára valamit szilárdult, miután az idej kedvezőtlenebb termés-hírekre fokozódó kereslet mutatkozott. Homoki vidéken hektoliterfokonyként 1.2—1.4 fillért, jobb minőségűekért hektoliterenként 18—20—24 pengőt is fizetnek.

Szesz és szeszszitalok. A detailüzletben **finomított szesz** 10 hl. vételnél 162 pengő, 5 hl. vételnél 164 pengőn jegyeztetett, plusz állami, plusz forgalmi adó, készpénzfizetés mellett. **Denaturált szesz** 64 pengő Budapestre és 60 pengő vidékre, az gyári állomás, plusz forgalmi adó. **Gyümölcs-pálinka.** **Törköltyes ó-áru** 260—270 pengő az állomás, minőség szerint. **Vannak ajánlatok 250 pengőért is.** Szilviorium, új, nyári áru 3.50—3.60, kék áru 4—4.20 pengő, ó-áru változatlan, borpárlat 3.10—3.20 pengő.

Fapiac. Tüzifában megegyeztetett az érdeklődés, mert a kereskedelem már fedezte legközelebbi szükségletét. Belföldi tüzfában állandóan jönnek létre kisebb üzletkötések, búkkhasábert 305—315, száraz tölgy-és cserhasábert 260—275, egyéves import búkkhasábert 310—315, két-éves árúrt 335—345 pengő fizetnek vagononként budapesti paritsban. **Kemnyfában** a kereslet gyenge, az árak nyomottak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ BT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.